

ECZACI - ECZANE - ECZA DEPOSU NE OLMALI ?

T.C. Üniversitelerinde Eczacılık Fakültelerini bitiren, T.C. vatandaşı olan veya yabancı ülkelerin Eczacılık Fakültesi mezunu olup da ülkemizde ilmi kimliğini ispat etmiş veya fark imtihanını kazanmış Türk vatandaşı eczacılar, ülkemiz hudutları içinde eczacılık yapmaya hak kazanırlar.

Eczacılık, eczane, ecza deposu, ecza dolabı, galenik ve tıbbi maddeler ve ürünler laboratuvarları veya imalathanesi gibi yerler açmak, işletmek veya tıbbi ve eczacılıkla ilgili ürünler hazırlamak veya imal etmek veyahut buna eşdeğer resmi ve özel kurumlarda mesul müdürlük yapmaktır.

Bugün için, eczacılarımızın büyük bir oranla eczane işletmecisi olduğunu görmekteyiz. Resmi ve özel kurumlarda, ilaç sektöründe daha az sayıda yer almaktadırlar.

Görülyorki; Eczane ve Eczane İşletmeciliği Kuralları içinde çoğunluğumuzun en önemli uğraş biçimidir. Eczanelerimiz 6197 sayılı yasada belirlenen özellikleri taşıyor ve belirtilen ölçülerde ise Sağlık Bakanlığından Eczacı adına düzenlenen ruhsatname ile işletmeye açılmaktadır. Bu noktaya kadar tesbiti yapılamayan muvazaalı eczaneler de dahil Sağlık Bakanlığı'na istenen özellikleri taşımakta ve yasalara uygun bir biçim göstermektedirler.

Bundan sonraki safhada eczacı, eczanesinde hastalarla, meslektaşlarıyla, doktorlarla alışverişte bulunduğu tüm insanlarla ve ilaç temini konusunda mutlaka zorunlu olduğu ecza deposu sahip ve elemanlarıyla, firma elemanlarıyla kanun, yönetmelik ve deontoloji kuralları içerisinde yaşamını devam ettirecektir artık.

Eczane eczacısının, yasal karı Sağlık Bakanlığınca belirlenmiştir. Bu gün için bu oran, sermayesi olan, perakende ticareti yapan her ticarethane sahibinin kar oranıdır. Eczacı, bir avukat, bir mühendis, mimar ve doktor gibi mesleki eğitiminin, bilgi birikiminin karşılığını alamamaktadır. Eczacının, gece, pazar, bayram günleri nöbet

zammı da yoktur. Eczane nöbetlerinde majistral ilaç yapımından alınması gereken %50 zamlı ücreti dahi uygulama yaygın olmadığı için almaya çekinmektedir.

Günlük yaşamımızda eczane eczacısı dışında yaptığı iş nedeniyle yasal kazancından taviz veren ve taviz verenlere bakarak, müşteri kaybetme endişesiyle, büyük kongre kararlarını, deontoloji kurallarını hiçe sayan, seçimi sadece doktor tercihinine bağlı ilaç gibi bir üründen, iskonto yapan, katılım payı alınmayan başka bir meslek grubu yoktur. Tavizin sonu yoktur. Meslek odalarını, meslektaşlar arasındaki sevgi ve saygı bağlarını yok eden böyle bir durumu yaratanlar mutlaka cezalandırılmalıdır. Eczacı önce kendisi dürüst olmalı, iskontolu ilaç satan, katılım payı almayan eczacıları ilgili oda yönetimlerine ve meslektaşlarına duyurmalıdır. Bu bir şikayet olarak addedilmemeli, mesleki kurallara, yasa ve yönetmeliklere sahip çıkmanın bir adımı olarak kabul edilmelidir.

Eczanede, eczacının ve personelinin çalışma saatleri bölgesel olarak tespit edilir ve uygulanır. Eczane gece ve tatil günleri için belirlenen açma kapama saatlerine uyum sağlar aksine davranış ceza gerektirir.

Eczacının en önemli görevlerinden ve sorunlarından birisi de hasta için hemen bulunması elzem olan ilacı hazır bulundurulmasıdır. İlaç pazarlık konusu yapılmaması ve istenildiği anda tedaviye başlanabilmesi için gerekli sağlık ürünüdür. Bir de insan hayatı ile özdeşdir. Eczacı ilacı hazır bulundurmamak için elinden gelen gerekli gayreti gösterir. Şu da bir gerçektir ki günümüz koşullarında her ilacı her an eczanede bulundurmamak mümkün değildir. Eczanemizde ilacı bugün örneği hemen hemen kalmayan firmadan direkt ilaç

ECZACI - ECZANE - ECZA DEPOSU NE OLMALI ?

temininin dışında %100 e yakın kısmını sadece ecza depolarından temin etmekteyiz. O halde bizim için önemli olan noktalardan biri de ecza deposu seçimidir. Bu seçimde eczacılık mesleğinin geleceğini, bizlere getireceklerini ve götüreceklerini iyice düşünerek karar vermeliyiz. Günümüzde ülkemizde ecza depoculuğu hizmetini özel şahıs, şirket ecza depoları ile eczacıların kuruluşları olan ve sayıları 12 olan ecza kooperatifleri vermektedir. Eczane eczacısı da ecza depolarından seçimini, arkadaş tavsiyesiyle veya ecza deposunun kendisine gösterdiği ilgi derecesine ve ilaç satış şartlarına göre belirlemektedir. seçim yalnız bu koşullarla sınırlanmamalıdır.

Ecza deposu:

1-Eczaneye yakın olmalıdır.Eczanenin bulunduğu yerleşim biriminde depo yok ise ilacı kısa sürede eczaneye ulaştırabilmeli

2-İlacın depo şartlarında ve ulaşım sırasında itenilen hava sıcaklığında muhafazasını ve naklini sağlayabilmeli.

3-Yerli ve ithaline müsaade edilen tüm ilaç çeşitlerinin tamamını veya maksimum düzeyde ilaç çeşidini hazır bulundurabilmeli.

4-Satış şartları, firmaların kendilerine tanıdıkları olanakları eczacılara yansıtılabilmelidir.Firmanın şartlarını zorlaştırdığı dönemlerde sermayesinin gücünü ve toplam satış cirosunu düşünerek eczacı aleyhinde kullanmamalıdır.

5-Eczacıya sürşarj konusunda çok dikkatli davranmalıdır.

6-Hiç bir zaman şartları ne olursa olsun belgesiz ilaç satmamalıdır.

7-Eczacı başında bulunmayan, yasal belgelerinin noksansızlığı ile ruhsat alabilmiş muvazaalı olarak bilinen eczanelere ilaç vermemelidir.

8-Depo içindeki muhasebe, bilgisayar sistemleriyle, hesaplaşma konusundaki doğruluk dereceleriyle eczacıya güven vermemelidir.

9-Ecza deposu şahısa aitse ecza deposu sahibini, şirkete şirket ortaklarını, kooperatifse kooperatif yönetim kurulu üyelerini bilerek seçim yapılmalıdır.

10-Herşeyden önemlisi eczacı alışveriş yaparak, ekonomik gelişimine katkıda bulunduğu deponun, kendi meleğinin geleceği konusunda neler getirip neler götürebileceğinin hesabını, günlük çıkarlarının tadıyla gözardı etmemelidir.

11-İnsan sağlığı sözkonusu olduğundan, eczacıya nöbet saatlerinde de, pazar ve bayram günlerinde de hizmet verebilmelidir. Verilen hizmet 365 gün 24 saat esasına planlanmalıdır.

Ülkemizde ecza depoculuğunu, özel şahıs depoları, şirket depoları, eczacı kooperatifleri ecza depolarının yaptıklarını belirtmiştik. Ecza depoculuğu diğer bir tanımlama ile ilaç dağıtım kanalları, gümrük birliği sürecinin başlamasıyla güçlenmek zorunda olduklarını anlamış bulunmaktalar. Ekonomik koşullara dayanamayan küçük boyutlu ecza depoları kapanmaktadır. Sermayesi güçlü olanlar ise gerek kendi iç yapılarında, gerekse yurt çapında örgütlenmeleriyle bölgesel ecza deposu boyutlarından, ulusal boyuta çıkma düzeyindedirler.

ECZACI - ECZANE - ECZA DEPOSU NE OLMALI ?

Bugün ülkemizde, ilaç dağıtım kanalları içinde, ecza kooperatifleri gerçeği vardır. Bir ecza deposu seçiminde aranan özelliklerin hepsini fazlasıyla üzerlerinde bulunduran ecza kooperatifleri, ilaç dağıtım kanalları içinde 1995 yılsonu verileri itibarı ile ulusal pazardaki payı %20 civarındadır. Yine ecza depoları içinde AYEK (Anadolu Yakası Eczacıları Kooperatifi) cirosu itibarı ile ilk sırada yer almıştır.

Türkiye'de ilaçta sürşarj olayını kaldıran, ödeme süresi ve iskonto konusunda tüm eczacılara avantaj sağlayan ecza kooperatifleri günden güne büyümektedirler. Ecza kooperatifinin ortağı, yönetim ve denetim kurullarında yer alabilmekte, genel kurullarda seçme ve seçilebilme haklarına sahip olmakta, demokratik bir meslek örgütünde, gelecek için önemli kararlar alabilmektedir.

Ecza kooperatiflerinin kurmuş olduğu vakıflar vasıtası ile de sosyal güvenlik, kredi, sigorta ve sağlık hizmetlerinden uygun şartlarda yararlanabilmektedirler.

Ortaklar ayrıca dönem sonunda yapılan kardan risturn alabilmektedirler. 1995 yılı sonunda 8000 dolayındaki kooperatif ortakları 114 milyarı alışverişleri oranında paylaşmışlardır.

Bugün bireysel olarak faaliyet gösteren ecza kooperatifleri de birleşme sürecine girmişlerdir. AYEK - Çukurova Ecza Koop., birleşmiş Adana'da yerleşik depo açmıştır. İstanbul Ecza Koop.'da, İstanbul'da ikinci şubelerini açmıştır. Antalya Ecza Kooperatifi, Eskişehir Ecza Kooperatifi ile birleşmek üzeredir.

Önümüzdeki günlerde T.E.K.B. (Tüm Ecza Kooperatifleri Birliği) Yönetim Kurulu

üyeleri ve Ecza kooperatiflerinin yönetim kurulu üyelerinin gerekli yasal düzenlemeleri sağlamlarıyla, bir ULUSAL Ecza Kooperatifi üyeliği modeli ortaya çıkarılmalıdır. Bir ecza kooperatifinin ortağı, tüm ilaç ihtiyaçlarını ecza kooperatiflerinden sağlayabilmelidir. Böylece 12 ayrı ecza kooperatifi de bir bütün halinde hareket edebilmeli ve gerçekten ULUSAL bir nitelik kazanmalıdır.

Sonuç olarak buraya kadar anlatıklarım ve gelecekte ilaç dağıtım kanalları içinde mutlaka yer alacak ecza kooperatifleri, yapısal nitelikleri itibarı ile bir eczacı kuruluşu olması nedeniyle ecza deposu seçiminizde (1) numaranız olmalıdır.

Ömer KÜÇÜKTÜRKMEN